

NIEUWSBRIEF VOOR DONATEURS, ZOMER 2018

Vooraf

Onze vele trouwe donateurs zijn het inmiddels gewend: elk half jaar een Nieuwsbrief met de belangrijkste gebeurtenissen achter en voor ons te Yesse. Hoewel het vaker gebeurt, is het toch goed te melden dat er ook dit keer een aantal nieuwe donateurs zich heeft aangemeld, van harte welkom en iedereen natuurlijk 'stief bedankt' voor de welkome bijdragen! Ook dit jaar zal er weer een passende besteding voor zijn. Aan het eind van deze Nieuwsbrief vindt u nog een oproep: hulp bij vertaling gevraagd!

Bodemonderzoek voorjaar 2018

Net als het vorig jaar heeft ook in 2018 een enthousiaste groep 1-jaars studenten archeologie zich druk gemaakt de geschiedenis van Yesse bloot te leggen. Hoewel in eerste instantie geholpen door onze 'eigen loonwerker' Jan van der Es, viel er vervolgens heel wat handwerk te verrichten onder soms 'bloedhete' omstandigheden. Maar dat hoort er allemaal bij.

De resultaten waren ook dit jaar even veelvuldig en verrassend als verwarrend. Het begon al meteen weer goed met de vondst van een tweede Pauselijke bulla, deze keer van Honorius III, paus van 1217 tot 1227. Een hele vroege vondst derhalve, die ook heel vroege contacten van Yesse met de Paus suggereert. We hopen er meer over te horen wat dit te betekenen kan hebben gehad. De contouren van het klooster beginnen zich steeds duidelijker af te tekenen, en de conclusie blijft dat Yesse een groot centrum heeft gehad met een relatief kleine kerk. Of andersom zo u wilt: een qua grootte gemiddelde Groninger kerk van

11 x 27 meter buitenmaten, met een onevenredig grote clausuur (het vierkante complex zoals in Ter Apel nog te zien is) erbij. We kunnen voorlopig slechts gissen hoe dit zo gekomen is. Ook verrassend is de vondst van een waterput uit de Karolingische tijd, rond 800 NC, die onomstotelijk aantoont dat er vóór de kloostertijd vaste bewoning is geweest binnen de kloostergracht. De vondst van diverse geld-weeggewichtjes, waaronder eentje van Noormannen, lijkt aan te geven dat er te Yesse ook vóór de kloostertijd een belangrijk handelscentrum is geweest. Tenslotte was opmerkelijk de vondst van een fundament dat gezien wordt als een watervoering, een afvoer van hemelwater en waarschijnlijk gemengd met putwater uit het klooster zelf. In ditzelfde bodemgebied wijzen sporen op een mogelijke ramp (brand?) in de kloosterperiode, maar hoe zit dat nou allemaal? De sporen zijn alles behalve eenduidig. En dit alles naast veelvuldige muntvondsten en allerlei materialen die steeds meer duidelijk maken over hoe de nonnen leefden, tussen 1200 en 1600... Natuurlijk nodigen we Stijn Arnoldussen weer uit om ons de komende winter alles te vertellen wat er tussen nu en dan verder is geleerd van alle 'nieuwe oude' materialen!

Klokkenstoel

In onze vorige Nieuwsbrief meldden we al dat leerlingen van het Technasium, onderdeel van het Praediniusgymnasium, aan de slag zouden gaan met het ontwerpen en bouwen van een klokkenstoel voor 'de bel van Pater Bakels', ofwel de schoolbel van het St. Maartenscollege in de 60-er jaren van de vorige eeuw. De

bel krijgt een mooi onderkomen tijdens zijn diensturen. Vijf leerlingen hebben zich gestort op het maken van een passend ontwerp met versieringen die Yesse waardig genoemd mogen worden. Het ontwerp is klaar, het hout is er allemaal, de bedoeling is dat de gestarte timmerwerkzaamheden na de zomer worden afgemaakt.

Fietstocht langs de randen van Yesses kloostergoed, 9 mei 2018

Maar liefst 35 fietsers meldden zich op een prachtige dag begin mei om deel te nemen aan een nieuwe fietstocht. Met in de hand het boekje van Marry Heidema en Hans Punte, 'Klooster Yesse tussen Hunze en Drentsche Aa, Op de fiets langs Yesses kloostergoed', kregen zij een prachtige, vaak verrassende tocht langs onverwachte en soms diep weggestopte plekjes aangeboden. De tocht voerde langs de randen van het uitgebreide gebied rond het

kloosterterrein. Onderweg lichtte Marry delen kloostergeschiedenis toe en Hans natuuraspecten, gezamenlijk vormde dit een boeiend geheel. Het boekje is in het Bezoekerscentrum verkrijgbaar à € 6,- voor mensen die route op eigen gelegenheid willen fietsen. In 2019 zal de tocht weer in ons programma worden opgenomen!

Kindermiddag in en om het Sickingeveld! 27 juni 2018

Op 27 juni was het zo ver: de eerste keer dat er een heuse kindermiddag werd verzorgd te Yesse. Als bestuur van het bezoekerscentrum hadden we er extra naar uit gekeken, omdat we zo graag onze dank wilden tonen aan de familie Sickinge die ons door een gift van al enkele jaren geleden in staat stelde een graafveld aan te leggen waarin kinderen zich archeoloog kunnen wanen. Daartoe is speciaal een bordje ontworpen met de naam en het familiewapen van de familie Sickinge, dat nu aan een paal bij het veld prijkt. Deze eerste keer kwamen ruim 20 kinderen zich uitleven, nadat ze eerst het filmpje 'Ghebbe, de novice van Yesse' hadden gezien. Meinou, archeologiestudente, begeleidde hen en gaf uitleg over alles wat ze vonden. En zoals dat in het echt ook gaat te Yesse: een heleboel puin, maar af en toe een mooie vondst! De groep was in tweeën verdeeld, wie niet aan het graven was, werd door de twee gidsen van Het Groninger Landschap, Ria en Nella, meegenomen het veld in en mocht bomen luisteren en meten. En eerst moet je dan stil worden, anders hoor je niks... Daarna mochten de kinderen beestjes zoeken, boven de grond en er onder ... genoeg te zien en beleven, ze hebben zich prima vermaakt. De familie Sickinge heeft intussen een bedankbrief gehad mét enkele foto's van de kinderactiviteiten in hun graafveld!

Open Monumenten Dag (OMD) en Dag Harener Geschiedenis (DHG), 9 september 2018

Voor 2018 is gekozen om de Open Monumentendag te laten samenvallen met de Dag van de Harener Geschiedenis. Het thema zal zijn 'Verdwenen waterwegen in Haren'. In het Harener Weekblad hebt u al diverse artikelen kunnen lezen over dit onderwerp met verwijzingen naar deze dag. Het volledige programma zal binnenkort bekend gemaakt worden. Wel verklappen we op deze plek vast dat in Essen een lezing zal worden verzorgd door Eppo van Koldam en dat daarop volgend een 'struuntocht' door de landerijen in en rond De Vork zal worden gelopen, waarin uiteraard het onderwerp van de dag centraal zal staan. Donateurs krijgen uiteraard nader bericht, maar let ook op aankondigingen op posters en flyers en in het Harener Weekblad.

Lekenbroedertocht: van Yesse naar Kropswolde, 13 september 2018

In 2016 stond de Open Monumentendag in het teken van de Hunze en het Hunzedal, Voor Yesse aanleiding om de vaarroute van de lekenbroeders van Yesse naar Kropswolde om te zetten naar een fietsroute die deze vaarroute zo dicht mogelijk benadert. Onderweg was er toelichting op kloosterverleden en huidige natuur in de te doorkruisen poldergebieden. De route wordt opnieuw onder begeleiding gefietst op 13 september. Start te Yesse, om 10 uur, inclusief boottocht op het Zuidlaardermeer, terug rond 16:00 uur. Info over kosten en aanmelden volgt.

Donateursexkursie, naar ons 'andere moederklooster' Sibculo, voorankondiging 20 oktober 2018

In het Bezoekerscentrum krijgen we nog wel eens de vraag of Yesse ook wat te maken had met Aduard. Jazeker, en voor veel mensen is dat eigenlijk geen vraag meer. Maar Sibculo? De feiten zijn dat Yesse ongeveer even lang dochter is geweest van Aduard als dat het is aangesloten geweest bij de Colligatie van Sibculo, een klooster in de buurt van Hardenberg. Wie er meer van wil weten wordt uitgenodigd om vooral mee te gaan met onze eerstvolgende donateursexkursie op 20 oktober a.s. Nadere informatie volgt, naar verwachting zijn we eind van de middag terug in Haren.

Lezing te Aduard, ook voor Yesse

Het is de bedoeling dat in de week van 11 november door het kloostermuseum St. Bernardushof in Aduard een lezing wordt georganiseerd waar de heer J.J. (Jaap) van Moolenbroek, vorig jaar december onze gastspreker in Haren, zal ingaan op de relatie tussen Aduard en Yesse. Nou weten wij dat hij zich ook bezig houdt met de Yesser bullae, dus wij verwachten een mooie avond! Nadere details over datum en tijd volgen uiteraard nog. De jaarlijkse kloosterlezing van Yesse zal niet in december plaats vinden maar waarschijnlijk in februari 2019.

Afsluiting seizoen Yesse, 18 november 2018

Het lijkt nog ver weg en dat is het ook, maar onze gebruikelijke seizoenafsluiting zal dit jaar niet in het Bezoekerscentrum plaatsvinden maar in de Dorpskerk te Kropswolde, en wel op zondag 18 november om 14:30 uur. Dit jaar dus geen 'Boekje van Bart' maar wel een concert met gewijde muziek, dat in een 'Yesse-jasje' wordt gestoken. Het Kamerkoor Peize brengt een uur lang Koormuziek, daterend uit de 12e eeuw en doorlopend tot de 20^e eeuw. De herkomst van de componisten is heel divers: wat dacht u van 'het Onze Vader' in het Russisch, of van een IJslandse bede? Noteert u de datum en laat u vooral verrassen!

Voor een soepele gang van zaken is het fijn als we weten dat u komt, graag even aanmelden via info@kloosteryesse.nl. Uw donateursbewijs meenemen helpt ook vooral voor wie zich niet heeft aangemeld, in Kropswolde herkent men u niet bij voorbaat!

Oproep, wie kan ons helpen handschrift te vertalen?

We hebben een oorkonde uit de zestiende eeuw die gaat over het inleveren van het kloosterzegelstempel van ons klooster. Het lukt ons niet de tekst te ontcijferen. Is er iemand die bedreven is in het ontcijferen van oude handschriften, en daarmee aan de slag wil? Wie wil zien of hij / zij een poging durft wagen, kan het document vinden in de bijlage bij dit e-mailbericht. We horen het graag!

Bestuur St. Bezoekerscentrum Klooster Yesse:

Annemiek Bos (VZ/pen.m.); Marry Heidema (secr.); Hein Bekenkamp (lid)

Inschrijvingsnummer KvK 01170673; IBAN: NL62RABO01581.99.731 t.n.v. Stichting Bezoekerscentrum Klooster Yesse; www.kloosteryesse.nl; e-mailadres: info@kloosteryesse.nl; mobiel 06-53648755